

Η ΕΝΙΑΙΑ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

6ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνεδρίασε στις 4 Σεπτεμβρίου 2025 στην έδρα της με την εξής σύνθεση: Ελένη Σβολοπούλου, Πρόεδρος, Μαρία Μανδράκη, Μέλος και Σωτηρία Σταματοπούλου, Μέλος και Εισηγήτρια.

Για να εξετάσει την από 11-7-2025 και με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ **1098/14.7.2025** προδικαστική προσφυγή του οικονομικού φορέα με την επωνυμία «...» (εφεξής η «προσφεύγουσα ή ...»), που εδρεύει στο ... , οδός ... αριθ. ... όπως νόμιμα εκπροσωπείται.

Κατά

Του ..., (εφεξής η «αναθέτουσα αρχή»), που εδρεύει στην ... οδός ... αριθ. ... όπως εκπροσωπείται νόμιμα.

Του παρεμβαίνοντος οικονομικού φορέα με την επωνυμία «...» και τον διακριτικό τίτλο «...» (εφεξής η «παρεμβαίνουσα ή ...»), που εδρεύει στον ... οδός ... αριθ. ... , όπως εκπροσωπείται νόμιμα.

Με την υπό εξέταση προδικαστική προσφυγή η προσφεύγουσα ζητά την ακύρωση της με αριθ. πρωτ. ... απόφασης του Δ.Σ. της αναθέτουσας αρχής (απόσπασμα πρακτικών εκ της 31^{ης} Συνεδρίασης της 30^{ης}.07.2025), με την οποία επικυρώθηκε το με αριθ. πρωτ. ... Πρακτικό της Επιτροπής του διαγωνισμού περί αποσφράγισης και αξιολόγησης δικαιολογητικών συμμετοχής και τεχνικών προσφορών, κατά το μέρος που **α)** η απόφαση αυτή εκδόθηκε κατά παράβαση ουσιώδους τύπου της διαδικασίας, **β)** με την απόφαση αυτή έγινε δεκτή η προσφορά της εταιρείας «...» καθώς και **γ)** έγινε ενδεχομένως δεκτό ότι η προσφεύγουσα εμπίπτει σε κάποιον λόγο αποκλεισμού για τον οποίο έπρεπε να προσκομίσει σε επόμενο στάδιο μέτρα αυτοκάθαρσης.

Η παρεμβαίνουσα εταιρεία ζητά την απόρριψη της προσφυγής κατά το μέρος που βάλλεται η προσφορά της κατά τα ειδικότερα αναφερόμενα στην παρέμβασή της.

Η συζήτηση άρχισε, αφού το Κλιμάκιο άκουσε την Εισηγήτρια.

**Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα
Σκέφτηκε κατά τον Νόμο**

1. Για την άσκηση της προσφυγής έχει καταβληθεί το νόμιμο παράβολο ποσού 1.750,00€, σύμφωνα με τα άρθρα 363 του ν. 4412/2016 και 5 του π.δ. 39/2017 και με βάση την εκτιμώμενη αξία της σύμβασης ποσού 350.000,00€ χωρίς Φ.Π.Α. και χωρίς το δικαίωμα προαίρεσης (βλ. ηλεκτρονικό παράβολο με κωδικό ...).

2. Η αναθέτουσα αρχή με την υπ' αριθ. πρωτ. ... Διακήρυξη προκήρυξε δημόσιο ανοιχτό ηλεκτρονικό διαγωνισμό άνω των ορίων για την ... «...»Η συνολική εκτιμώμενη αξία της σύμβασης ανέρχεται στο ποσό των 350.000,00€ χωρίς Φ.Π.Α. 24%. Η εκτιμώμενη αξία του δικαιώματος προαίρεσης (ένα επιπλέον έτος) ανέρχεται σε 350.000,00 € χωρίς Φ.Π.Α. Ως κριτήριο ανάθεσης της σύμβασης ορίστηκε η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει της βέλτιστης σχέσης ποιότητας – τιμής, η οποία εκτιμάται βάσει των κριτηρίων του άρθρου 2.3.1 της Διακήρυξης. Η αναλυτική περιγραφή του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου της σύμβασης δίδεται στο Παράρτημα Ι της Διακήρυξης, που αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της.

3. Η προκήρυξη της σύμβασης απεστάλη με ηλεκτρονικά μέσα προς δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις 28/4/2025, ενώ το πλήρες κείμενο της Διακήρυξης καταχωρήθηκε στο ΚΗΜΔΗΣ στις 30/4/2025 με μοναδικό ΑΔΑΜ ..., καθώς και στη διαδικτυακή πύλη του ΕΣΗΔΗΣ με συστημικό αριθμό ...

4. Στον διαγωνισμό συμμετείχαν, υποβάλλοντας προσφορά, δύο οικονομικοί φορείς και συγκεκριμένα η προσφεύγουσα εταιρεία «...» και η παρεμβαίνουσα εταιρεία «...». Με το υπ' αριθ. πρωτ. ... Πρακτικό, η Επιτροπή του διαγωνισμού προέβη στην αποσφράγιση και τον έλεγχο των δικαιολογητικών συμμετοχής και των τεχνικών προσφορών και εισηγήθηκε την αποδοχή των δικαιολογητικών συμμετοχής αμφοτέρων των συμμετεχουσών εταιρειών και την βαθμολόγηση των τεχνικών προσφορών τους, ως εξής: Η προσφεύγουσα έλαβε συνολική βαθμολογία τεχνικής προσφοράς 144 βαθμούς και η παρεμβαίνουσα εταιρεία 147,25 βαθμούς. Το ανωτέρω Πρακτικό επικυρώθηκε με την υπ' αριθ. πρωτ. ... απόφαση του Δ.Σ. της αναθέτουσας αρχής (απόσπασμα Πρακτικών εκ της 31^{ης} Συνεδρίασης του Δ.Σ. της 30.6.2025). Κατά της τελευταίας αυτής απόφασης περάτωσης σταδίων δικαιολογητικών συμμετοχής και τεχνικών προσφορών στρέφεται η προσφεύγουσα και ζητά την ακύρωσή της, υποστηρίζοντας ότι έχει εκδοθεί κατά παράβαση ουσιώδους τύπου της διαδικασίας και ότι μη νομίμως κρίθηκε ως αποδεκτή η προσφορά της ανταγωνίστριας εταιρείας «...». Ακόμη, προβάλλει ότι μη νομίμως η προσβαλλόμενη απόφαση έκρινε ενδεχομένως ότι η ίδια εμπίπτει σε κάποιον λόγο αποκλεισμού για τον οποίο όφειλε να προσκομίσει μέτρα αυτοκάθαρσης σε μεταγενέστερο στάδιο.

5. Η επίμαχη διαγωνιστική διαδικασία, ως εκ του αντικειμένου της (...), της νομικής φύσης και της δραστηριότητας της αναθέτουσας αρχής, της προϋπολογισθείσας αξίας της σύμβασης χωρίς Φ.Π.Α. και του χρόνου εκκίνησης της διαγωνιστικής διαδικασίας, εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του Βιβλίου IV του ν. 4412/2016 σύμφωνα με το άρθρο 345 του ν. 4412/2016, η δε Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ, ενώπιον της οποίας ασκείται η προσφυγή, είναι αρμόδια για την εξέτασή της.

6. Η υπό εξέταση προδικαστική προσφυγή έχει ασκηθεί εμπρόθεσμα, αφού η προσβαλλόμενη απόφαση κοινοποιήθηκε στους συμμετέχοντες, μέσω της λειτουργικότητας «επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ, την 1^η-7-2025 και η προσφυγή κατατέθηκε στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού στις 11-7-2025, δηλαδή εντός της προβλεπόμενης δεκαήμερης προθεσμίας από την άνω κοινοποίηση, ενώ επίσης, έχει ασκηθεί με τη χρήση του τυποποιημένου

εντύπου του Παραρτήματος Ι του π.δ. 39/2017 και είναι νομίμως υπογεγραμμένη. Επιπλέον, η προσφεύγουσα θεμελιώνει κατ' αρχήν έννομο συμφέρον, κατά την έννοια των διατάξεων των άρθρων 346 παρ. 1 και 360 του ν. 4412/2016, να ασκήσει προδικαστική προσφυγή κατά της προσβαλλόμενης απόφασης της αναθέτουσας αρχής με την οποία ολοκληρώθηκε το στάδιο ελέγχου των δικαιολογητικών συμμετοχής και αξιολόγησης και βαθμολόγησης των τεχνικών προσφορών. Ειδικότερα, ως ζημία στην οποία θεμελιώνεται κατ' άρθρο 346 παρ. 1 του ν. 4412/2016 το έννομο συμφέρον του οικονομικού φορέα προς άσκηση της προδικαστικής προσφυγής, νοείται και η ζημία από την παράνομη, κατά τους ισχυρισμούς του ενδιαφερομένου, συμμετοχή τρίτου στο διαγωνισμό, και ειδικότερα, η ζημία η οποία συνδέεται με πράξη της αναθέτουσας αρχής περί αξιολόγησης και βαθμολόγησης δικαιολογητικών συμμετοχής και τεχνικών προσφορών μη παραδεκτών, τις οποίες ευλόγως επιδιώκει να αποκλείσει ο προσφεύγων οικονομικός φορέας, προκειμένου να απομείνει ο μόνος παραδεκτός συμμετέχων και να του κατακυρωθεί το αποτέλεσμα του διαγωνισμού (πρβλ. ΕΑ ΣτΕ 1216/2006, σκ. 5, 92/2000, σκ. 6).

7. Η αναθέτουσα αρχή προέβη στις 14-7-2025 στην προβλεπόμενη από το άρθρο 9 παρ. 1α του π.δ. 39/2017 κοινοποίηση της προδικαστικής προσφυγής στην έτερη συμμετέχουσα και θιγόμενη από τυχόν αποδοχή της, προκειμένου να ασκήσει ενδεχομένως το προβλεπόμενο δικαίωμα παρέμβασης.

8. Η εταιρεία «...» άσκησε εν γένει παραδεκτός, με κατάθεση στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού και εμπροθέσμως, στις 23-7-2025, δηλαδή εντός της προβλεπόμενης στο άρθρο 362 παρ. 3 του ν. 4412/2016 δεκαήμερης προθεσμίας από την κοινοποίηση της προσφυγής (14-7-2025), την με ίδια ημερομηνία Παρέμβασή της, και με προφανές έννομο συμφέρον, καθώς με την προσφυγή ζητείται η απόρριψη της προσφοράς της. Η παρέμβαση αυτή κοινοποιήθηκε στην προσφεύγουσα αυθημερόν (24-7-2025).

9. Με την υπ' αριθ. 1224/2025 Πράξη της Προέδρου του 6ου Κλιμακίου της ΕΑΔΗΣΥ ορίσθηκε Εισηγήτρια και ημερομηνία εξέτασης της προσφυγής και κλήθηκε η αναθέτουσα αρχή να υποβάλει τις απόψεις της. Όπως προκύπτει από τον ηλεκτρονικό φάκελο της υπόθεσης, η αναθέτουσα αρχή απέστειλε στους συμμετέχοντες και στην ΕΑΔΗΣΥ εμπροθέσμως, στις 25-7-2025, δηλαδή εντός της προβλεπόμενης αποκλειστικής δεκαπενθήμερης προθεσμίας του άρθρου 365 παρ. 1 του ν. 4412/2025 από την κατάθεση της προσφυγής (11-7-2025), τις με αριθ. πρωτ. ... απόψεις της, αιτούμενη την απόρριψη της προσφυγής για τους εκεί αναφερόμενους λόγους. Επί των απόψεων αυτών και προς αντίκρουσή τους η παρεμβαίνουσα εταιρεία «...» υπέβαλε νόμιμα και εμπρόθεσμα, στις 30-7-2025, το με ίδια ημερομηνία συμπληρωματικό Υπόμνημα.

10. Σε συνέχεια των ανωτέρω, η προσφυγή νομίμως εισάγεται ενώπιον του 6ου Κλιμακίου της ΕΑΔΗΣΥ σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 346 και 360 του ν. 4412/2016, όπως τροποποιήθηκαν και ισχύουν, και του άρθρου 3 του π.δ. 39/2017, είναι τύποις παραδεκτή και πρέπει να εξεταστεί στην ουσία της.

11. Με τον **πρώτο** λόγο της προσφυγής προβάλλεται ότι η προσβαλλόμενη απόφαση της αναθέτουσας αρχής έχει εκδοθεί κατά παράβαση ουσιώδους τύπου της διαδικασίας. Κατά τους ισχυρισμούς της προσφεύγουσας, η αναθέτουσα αρχή όφειλε, σύμφωνα με το άρθρο 3.1.2.1. της Διακήρυξης, να εκδώσει διακριτή απόφαση απόρριψης της προσφοράς της παρεμβαίνουσας εξαιτίας ουσιώδους πλημμέλειας στην εγγυητική επιστολή συμμετοχής που η τελευταία προσκόμισε. Η προσφεύγουσα θεμελιώνει τη βλάβη της στο γεγονός ότι, εξαιτίας της ανωτέρω παράλειψης της αναθέτουσας αρχής να αποκλείσει την παρεμβαίνουσα στο προηγούμενο στάδιο, της έδωσε τη δυνατότητα να λάβει γνώση του περιεχομένου των τεχνικών προσφορών και εν τέλει να ασκήσει την με ΓΑΚ ΕΑΔΗΣΥ 1088/2025 προδικαστική προσφυγή, επιδιώκοντας την απόρριψη της προσφοράς της ίδιας της νυν προσφεύγουσας.

12. Επί των αιτιάσεων αυτών της προσφεύγουσας λεκτέα τα εξής: Στο άρθρο 3.1.2.1 της Διακήρυξης καθορίζεται η διαδικασία αποσφράγισης των προσφορών και μεταξύ άλλων προβλέπονται τα ακόλουθα: «3.1.2. Αξιολόγηση προσφορών. 3.1.2.1 Μετά την κατά περίπτωση ηλεκτρονική αποσφράγιση των προσφορών η αναθέτουσα αρχή προβαίνει στην αξιολόγηση αυτών, μέσω των αρμόδιων πιστοποιημένων στο ΕΣΗΔΗΣ οργάνων της, εφαρμοζόμενων κατά τα λοιπά των κειμένων διατάξεων...[...]Ειδικότερα : α) Η Επιτροπή Διαγωνισμού εξετάζει αρχικά την υποβολή της εγγύησης συμμετοχής, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 72. Σε περίπτωση παράλειψης υποβολής, είτε της εγγύησης συμμετοχής ηλεκτρονικής έκδοσης, μέχρι την καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών, είτε του πρωτοτύπου της έντυπης εγγύησης συμμετοχής, μέχρι την ημερομηνία και ώρα αποσφράγισης, η Επιτροπή Διαγωνισμού συντάσσει πρακτικό, με το οποίο εισηγείται την απόρριψη της προσφοράς ως απαράδεκτης. Στη συνέχεια εκδίδεται από την αναθέτουσα αρχή απόφαση, με την οποία επικυρώνεται το ανωτέρω πρακτικό. Η απόφαση απόρριψης της προσφοράς του παρόντος εδαφίου εκδίδεται πριν από την έκδοση οποιασδήποτε άλλης απόφασης σχετικά με την αξιολόγηση των προσφορών της οικείας διαδικασίας ανάθεσης σύμβασης και κοινοποιείται σε όλους τους προσφέροντες, μέσω της λειτουργικότητας της «Επικοινωνίας» του ηλεκτρονικού διαγωνισμού στο ΕΣΗΔΗΣ. Κατά της εν λόγω απόφασης χωρεί προδικαστική προσφυγή, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 3.4 της παρούσας. Η αναθέτουσα αρχή επικοινωνεί παράλληλα με τους φορείς που φέρονται να έχουν εκδώσει τις εγγυητικές επιστολές, προκειμένου να διαπιστώσει την εγκυρότητά τους. β) Στη συνέχεια, η Επιτροπή Διαγωνισμού προβαίνει αρχικά στον έλεγχο των δικαιολογητικών συμμετοχής και ακολούθως στην αξιολόγηση και βαθμολόγηση των τεχνικών προσφορών των προσφερόντων, τα δικαιολογητικά συμμετοχής των οποίων έκρινε πλήρη. Η αξιολόγηση και βαθμολόγηση γίνονται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον ν. 4412/2016 και τους όρους της παρούσας. Η διαδικασία αξιολόγησης ολοκληρώνεται με την καταχώριση σε πρακτικό των προσφερόντων, των αποτελεσμάτων του ελέγχου και της αξιολόγησης των δικαιολογητικών συμμετοχής, των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης των τεχνικών προσφορών και της βαθμολόγησης των αποδεκτών τεχνικών προσφορών με βάση τα

κριτήρια αξιολόγησης των παραγράφων 2.3.1 και 2.3.2 της παρούσας. Τα αποτελέσματα των εν λόγω σταδίων («Δικαιολογητικά Συμμετοχής» & «Τεχνική Προσφορά» επικυρώνονται με απόφαση του αποφαινόμενου οργάνου της αναθέτουσας αρχής, η οποία κοινοποιείται στους προσφέροντες, εκτός από όσους αποκλείστηκαν οριστικά δυνάμει της παρ. 1 του άρθρου 72 του ν. 4412/2016, μέσω της λειτουργικότητας της «Επικοινωνίας» του ΕΣΗΔΗΣ. Μετά την έκδοση και κοινοποίηση της ανωτέρω απόφασης, οι προσφέροντες λαμβάνουν γνώση των λοιπών συμμετεχόντων στη διαδικασία και των στοιχείων που υποβλήθηκαν από αυτούς. Κατά της εν λόγω απόφασης χωρεί προδικαστική προσφυγή, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 3.4 της παρούσας...».

13. Από το προπαρατεθέν άρθρο 3.1.2.1 της Διακήρυξης προκύπτει ότι η Επιτροπή του διαγωνισμού προβαίνει κατ' αρχάς στον έλεγχο των εγγυητικών επιστολών συμμετοχής και σε περίπτωση διαπίστωσης πλημμέλειας ως προς αυτές (παράλειψη υποβολής της ηλεκτρονικής εγγυητικής επιστολής συμμετοχής ή της έντυπης εγγύησης συμμετοχής, μέχρι την ημερομηνία και ώρα αποσφράγισης των προσφορών) υποχρεούται να συντάξει **διακριτό** Πρακτικό, με το οποίο εισηγείται την απόρριψη της προσφοράς, στην οποία διαπιστώνεται ενδεχομένως πλημμέλεια στην υποβληθείσα εγγυητική επιστολή συμμετοχής. Εξ αντιδιαστολής συνάγεται ότι, εάν δεν διαπιστωθεί πλημμέλεια στις εγγυητικές επιστολές συμμετοχής, η Επιτροπή του διαγωνισμού δεν υποχρεούται να εκδώσει διακριτό Πρακτικό, αλλά εκδίδει **ενιαίο** Πρακτικό για την αξιολόγηση των δικαιολογητικών συμμετοχής (μεταξύ των οποίων και των εγγυητικών επιστολών) και των τεχνικών προσφορών. Το Πρακτικό αυτό επικυρώνεται με την απόφαση του αποφαινόμενου οργάνου της αναθέτουσας αρχής, με την οποία περατώνεται το στάδιο ελέγχου και αξιολόγησης δικαιολογητικών συμμετοχής και τεχνικών προσφορών. Η τελευταία αυτή απόφαση, στις διαγωνιστικές διαδικασίες με κριτήριο ανάθεσης τη βέλτιστη σχέση ποιότητας -τιμής όπως η προκείμενη, κοινοποιείται σε όλους τους συμμετέχοντες, οι οποίοι έχουν δικαίωμα άσκησης προδικαστικής προσφυγής.

14. Στην προκειμένη περίπτωση, από την επισκόπηση των στοιχείων του φακέλου προκύπτει ότι η Επιτροπή του διαγωνισμού, με το υπ' αριθ. πρωτ. ... Πρακτικό, προέβη στην αξιολόγηση των δικαιολογητικών συμμετοχής και των τεχνικών προσφορών και εισηγήθηκε την αποδοχή των προσφορών αμφότερων των συμμετεχουσών εταιρειών. Το Πρακτικό αυτό επικυρώθηκε με την ... απόφαση του Δ.Σ. της αναθέτουσας αρχής, δυνάμει της οποίας περατώθηκε το στάδιο ελέγχου δικαιολογητικών συμμετοχής και τεχνικών προσφορών, έγιναν δεκτά τα δικαιολογητικά συμμετοχής και οι τεχνικές προσφορές αμφότερων των συμμετεχουσών εταιρειών και βαθμολογήθηκε η μεν προσφεύγουσα με 144 βαθμούς, η δε παρεμβαίνουσα με 147,25 βαθμούς. Η εκτελεστή αυτή απόφαση της αναθέτουσας αρχής κοινοποιήθηκε νομίμως σε όλους τους συμμετέχοντες μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ, η δε προσφεύγουσα «...» όπως και η έτερη συμμετέχουσα εταιρεία «...» άσκησαν προδικαστικές προσφυγές, αιτούμενες την ακύρωσή της. Υπό τα δεδομένα αυτά, δεν έχει συντελεστεί παράβαση ουσιώδους τύπου της διαδικασίας, ενόσω η Επιτροπή του διαγωνισμού δεν διαπίστωσε πλημμέλεια στις εγγυητικές επιστολές συμμετοχής, ώστε να απαιτείται να εκδώσει διακριτό Πρακτικό κατά την πρόβλεψη του άρθρου 3.1.2.1 της Διακήρυξης. Άλλωστε, η προσφεύγουσα, δεν έχει υποστεί οικονομική βλάβη από την φερόμενη μη (νόμιμη) έκδοση διακριτής απόφασης απόρριψης της προσφοράς της εταιρείας «...» λόγω πλημμέλειας στην εγγυητική επιστολή συμμετοχής της. Τούτο, διότι δύναται στο παρόν στάδιο – όπως και πράττει με την προσφυγή της – να στραφεί παραδεκτώς κατά της με αριθ. ... απόφασης του ΔΣ της αναθέτουσας αρχής, προβάλλοντας αιτιάσεις που αφορούν το κύρος της εγγυητικής επιστολής της ανταγωνίστριας εταιρείας «...». Ούτε το γεγονός, ότι η τελευταία αυτή εταιρεία προκρίθηκε στο στάδιο ελέγχου των τεχνικών προσφορών, αποστερεί την προσφεύγουσα από το δικαίωμα να προβάλλει αιτιάσεις που αφορούν το κύρος της εγγυητικής επιστολής συμμετοχής της άνω εταιρείας. Κατόπιν των ανωτέρω, ο **πρώτος** λόγος του πρώτου σκέλους της προσφυγής πρέπει να απορριφθεί κατ' αρχήν ως νόμω αβάσιμος, δοθέντος ότι δεν υφίσταται παράβαση ουσιώδους τύπου της διαδικασίας και επικουρικώς ως αλυσιτελώς προβαλλόμενος ελλείψει βλάβης της προσφεύγουσας.

15. Άλλωστε, με τον **δεύτερο** λόγο της προσφυγής προβάλλεται ότι μη νομίμως έγινε δεκτή η προσφορά της παρεμβαίνουσας εταιρείας «...» λόγω ουσιώδους πλημμέλειας στην εγγυητική επιστολή συμμετοχής, που υπέβαλε. Ειδικότερα, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η εγγυητική επιστολή, εκδόσεως της ..., που η παρεμβαίνουσα προσκόμισε, ορίζει ως χρόνο κατάπτωσης **«τρεις εργάσιμες ημέρες»** αντί του απαιτούμενου κατά τη Διακήρυξη χρόνου των **«πέντε ημερών»** από την απλή έγγραφη όχληση της αναθέτουσας αρχής. Η άνω απόκλιση στην εγγυητική της παρεμβαίνουσας έχει ως αποτέλεσμα να επιμηκύνεται, κατά παράβαση του κανονιστικού πλαισίου του διαγωνισμού, ο οριζόμενος χρόνος κατάπτωσης. Προς επίρρωση των ισχυρισμών της, η προσφεύγουσα αναφέρει στην προσφυγή της συγκεκριμένα παραδείγματα, από τα οποία αποδεικνύεται η ουσιώδης απόκλιση της προσκομισθείσας εγγυητικής επιστολής από τις απαιτήσεις της Διακήρυξης και η επιμήκυνση του ορισθέντος χρόνου κατάπτωσης. Επομένως, προβάλλεται ότι η εγγυητική επιστολή συμμετοχής, που η παρεμβαίνουσα προσκόμισε, δεν έχει υποβληθεί με τον τρόπο που ορίζει η Διακήρυξη, αφού δεν προβλέπεται η ανάληψη της ευθύνης του εκδότη να καταβάλει το ποσό της εγγύησης **εντός πέντε ημερών**, αλλά **εντός τριών εργασίμων ημερών**, το οποίο επιμηκύνει αδικαιολόγητα και μη νόμιμα τον χρόνο που προβλέπει η Διακήρυξη ως προς την καταβολή του ποσού της εγγύησης. Η πλημμέλεια αυτή δεν είναι, κατά τις αιτιάσεις της προσφεύγουσας, δεκτική διευκρινίσεων κατά το άρθρο 102 του ν. 4412/2016, διότι θα συνιστούσε απαράδεκτη υποβολή το πρώτον δικαιολογητικού που ζητείται από τη Διακήρυξη επί ποινή αποκλεισμού.

16. Η αναθέτουσα αρχή με τις απόψεις της ζητά την απόρριψη του υπό εξέταση λόγου της προσφυγής, υποστηρίζοντας ότι το χρονικό διάστημα των τριών (3) εργασίμων ημερών, που δηλώνεται στην εγγυητική επιστολή συμμετοχής της παρεμβαίνουσας ως χρόνος κατάπτωσης του ποσού της εγγύησης δεν επιμηκύνει το χρονικό διάστημα των πέντε (5) ημερών που αναγράφεται στη Διακήρυξη. Αντιθέτως, οι τρεις (3) εργάσιμες ημέρες έχουν σε ορισμένες περιπτώσεις ως αποτέλεσμα το ποσό της εγγύησης να καταβάλλεται νωρίτερα προς όφελος της αναθέτουσας αρχής, η δε παράθεση από την προσφεύγουσα επιλεγμένων ημερομηνιών προκειμένου να

καταδείξει ότι οι δηλωθείσες τρεις (3) εργάσιμες ημέρες επιμηκύνουν αδικαιολόγητα τον χρόνο κατάπτωσης, δεν μπορεί να οδηγήσει σε διαφορετική λύση.

17. Η παρεμβαίνουσα αντιτείνει ότι η προβαλλόμενη πλημμέλεια στην εγγυητική επιστολή συμμετοχής της είναι ήσσονος σημασίας, επουσιώδης και δεν επιδρά στο κύρος της. Σε κάθε δε περίπτωση, η πλημμέλεια αυτή δύναται να διορθωθεί επιτρεπτώς με κλήση της σε διευκρινίσεις κατ' άρθρο 102 του ν.4412/2016, καθώς πρόκειται για επιτρεπτή αντικατάσταση ήδη υποβληθέντος επί ποινή αποκλεισμού δικαιολογητικού.

18. Σε σχέση με το τιθέμενο εν προκειμένω ζήτημα στη Διακήρυξη που αποτελεί το κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού, δεσμεύοντας αμφίδρομα την αναθέτουσα αρχή και τους συμμετέχοντες, προβλέπονται τα ακόλουθα: Στο **άρθρο 2.1.5** καθορίζεται το ελάχιστο επί ποινή αποκλεισμού περιεχόμενο των εγγυητικών επιστολών συμμετοχής και, μεταξύ άλλων, ορίζονται τα ακόλουθα: *«2.1.5 Εγγυήσεις. Οι εγγυητικές επιστολές των παραγράφων 2.2.2 και 4.1. εκδίδονται από πιστωτικά ιδρύματα ή χρηματοδοτικά ιδρύματα ή ασφαλιστικές επιχειρήσεις κατά την έννοια των περιπτώσεων β' και γ' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4364/2016 (Α'13), που λειτουργούν νόμιμα στα κράτη - ... της Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου ή στα κράτη-μέλη της ΣΔΣ και έχουν, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, το δικαίωμα αυτό. Μπορούν, επίσης, να εκδίδονται από το Τ.Μ.Ε.Δ.Ε. ή να παρέχονται με γραμμάτιο του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων με παρακατάθεση σε αυτό του αντίστοιχου χρηματικού ποσού. ...Οι εγγυήσεις αυτές περιλαμβάνουν κατ' ελάχιστον τα ακόλουθα στοιχεία: α) ... β) ... γ) ..., δ) ..., ε) ..., στ) ... ζ) ... η) ... θ) ... ι) **την ανάληψη υποχρέωσης από τον εκδότη της εγγύησης να καταβάλει το ποσό της εγγύησης ολικά ή μερικά εντός πέντε (5) ημερών μετά από απλή έγγραφη ειδοποίηση εκείνου προς τον οποίο απευθύνεται και ια) ...**».* Περαιτέρω, στο άρθρο 2.2.2 της Διακήρυξης υπό τον τίτλο «Εγγύηση συμμετοχής» ρητώς προβλέπεται ότι *«2.2.2.1. Για την έγκυρη συμμετοχή στη διαδικασία σύναψης της παρούσας σύμβασης κατατίθεται από τους συμμετέχοντες οικονομικούς φορείς (προσφέροντες) εγγυητική επιστολή συμμετοχής, ποσού επτά χιλιάδων ευρώ (7.000,00€) ...».*

Τέλος, στο Παράρτημα IV προσαρτώνται Υποδείγματα Εγγυητικών Επιστολών, ενώ ειδικώς στο υπόδειγμα εγγυητικής επιστολής συμμετοχής, το οποίο καλούνται να υποβάλουν οι συμμετέχοντες περιλαμβάνεται, μεταξύ άλλων, ο όρος ότι «...*Το παραπάνω ποσό τηρούμε στη διάθεσή σας και θα καταβληθεί ολικά ή μερικά χωρίς καμία από μέρος μας αντίρρηση ή ένσταση και χωρίς να ερευνηθεί το βάσιμο ή μη της απαίτησης μέσα σε πέντε (5) ημέρες* από απλή έγγραφη ειδοποίησή σας».

19. Από τις προπαρατεθείσες διατάξεις της Διακήρυξης συνάγεται ότι οι συμμετέχοντες οικονομικοί φορείς οφείλουν να υποβάλουν με την προσφορά τους εγγυητική επιστολή συμμετοχής με το περιεχόμενο του άρθρου 2.1.5 και σύμφωνα με το υπόδειγμα που προσαρτάται στο Παράρτημα IV της Διακήρυξης. Περαιτέρω, τόσο στο Υπόδειγμα του Παραρτήματος IV, όσο και στο άρθρο 2.1.5 της Διακήρυξης ρητώς προβλέπεται ως ελάχιστο επί ποινή αποκλεισμού περιεχόμενο της εγγυητικής επιστολής η συμπερίληψη του όρου ότι η εγγυήτρια Τράπεζα θα καταβάλει το ποσό της εγγύησης ολικά ή μερικά χωρίς καμία αντίρρηση ή ένσταση και χωρίς να ερευνηθεί το βάσιμο της απαίτησης μέσα σε **πέντε (5) ημέρες** από απλή έγγραφη ειδοποίησή.

20. Η παρεμβαίνουσα εταιρεία προσκόμισε με την προσφορά της την υπ' αριθ. ... εγγυητική επιστολή της ... ποσού 7.000,00€ (βλ. ηλεκτρονικό αρχείο με τίτλο '...pdf») στην οποία, πλην άλλων, δηλώνεται ότι «...*Το παραπάνω ποσό τηρούμε στη διάθεσή σας και θα καταβληθεί ολικά ή μερικά χωρίς καμία από μέρους μας αντίρρηση ή ένσταση και χωρίς να ερευνηθεί το βάσιμο ή μη της απαίτησής σας μέσα σε τρεις (3) εργάσιμες ημέρες* από την απλή έγγραφη ειδοποίησή σας». Όμως, με τον τρόπο αυτό η υποβληθείσα εγγυητική επιστολή της παρεμβαίνουσας αποκλίνει από το επί ποινή αποκλεισμού περιεχόμενο της εγγυητικής επιστολής, όπως αυτό καθορίζεται στο άρθρο 2.1.5 και στο Παράρτημα IV της Διακήρυξης, καθώς ο ορισμός τριών εργάσιμων ημερών, αντί των πέντε ημερολογιακών έχει ως αποτέλεσμα να επιμηκύνεται ανεπίτρεπτα ο χρόνος κατάπτωσης της εγγυητικής επιστολής (βλ. ΣτΕ ΕΑ 654/2011, 193/2011, 886/2007, 597/2007, 314/2007, καθώς και ΔΕφΠειραιά 66/2014, 52/2013, ΔΕφΑθηνών 36/2017). Η άνω πλημμέλεια στην εγγυητική επιστολή της παρεμβαίνουσας δεν δύναται να θεωρηθεί

επουσιώδης, καθώς ανάγεται στην έκταση της ευθύνης της εγγυήτριας ...Ενόψει αυτού, δεν δύναται να θεραπευτεί με τη διαδικασία του άρθρου 102 του ν. 4412/2016, εφόσον τούτο θα ισοδυναμούσε με ανεπίτρεπτη υποβολή το πρώτον δικαιολογητικού που ζητείται από τη Διακήρυξη επί ποινή αποκλεισμού. Κατόπιν των ανωτέρω, ο **δεύτερος** λόγος της προσφυγής κατά της παρεμβαίνουσας πρέπει να γίνει δεκτός ως βάσιμος και να ακυρωθεί η προσβαλλόμενη απόφαση της αναθέτουσας αρχής κατά το μέρος που έκανε δεκτή την προσφορά της.

21. Ανεξαρτήτως της αποδοχής του δεύτερου λόγου της προσφυγής, που καθιστά άνευ ετέρου απορριπτέα την προσφορά της παρεμβαίνουσας, με τον **τρίτο** λόγο προβάλλεται ότι η προσφορά της παρεμβαίνουσας πρέπει να απορριφθεί λόγω αδυναμίας υποβολής δικαιολογητικών κατακύρωσης (...), που να καταλαμβάνουν και τον χρόνο υποβολής προσφοράς της. Ειδικότερα, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η παρεμβαίνουσα εταιρεία δεν δήλωσε ούτε στο ΕΕΕΣ της ούτε σε άλλο σημείο της προσφοράς της συγκεκριμένα ... που απαρτίζουν την ... του άρθρου 2.2.6γ της Διακήρυξης. Ειδικότερα, στο μεν ΕΕΕΣ της η παρεμβαίνουσα δήλωσε ότι «...», ενώ σε έτερο αρχείο της προσφοράς της αναφέρεται σε «...». Κατά τους ισχυρισμούς της προσφεύγουσας, εφόσον η παρεμβαίνουσα δεν έχει δηλώσει συγκεκριμένη ... στο στάδιο αυτό, αλλά αυτή θα προκύψει μελλοντικά και υπό προϋποθέσεις, αυτονόητα δεν μπορεί να υφίστανται ήδη και οι απαιτούμενες υπεύθυνες δηλώσεις του άρθρου 2.2.9.2 ως προς τα ... που θα πρέπει να καταλαμβάνουν και τον χρόνο υποβολής προσφοράς. Άλλως και επικουρικά, η προσφεύγουσα προβάλλει ότι η προσφορά της παρεμβαίνουσας είναι απορριπτέα, διότι δεν έχει ορίσει συγκεκριμένη ... κατά παράβαση των άρθρων 2.3, 2.4.3.2 και 2.4.6 της Διακήρυξης.

22. Επί των αιτιάσεων αυτών της προσφεύγουσας γίνονται δεκτά τα ακόλουθα: Στο **άρθρο 2.2.6** τίθενται κριτήρια τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας και μεταξύ άλλων, ως προς την ..., ορίζονται τα ακόλουθα: «2.2.6 Τεχνική και επαγγελματική ικανότητα. Όσον αφορά στην τεχνική και επαγγελματική ικανότητα για την παρούσα διαδικασία σύναψης σύμβασης, οι οικονομικοί φορείς απαιτείται: α) ...β) ...γ) ..., τα οποία πρέπει: ... η οποία είναι

σε ισχύ ήδη κατά τον χρόνο υποβολής της προσφοράς. Στην τελευταία αυτή περίπτωση θεωρούνται ίδιοι πόροι του οικονομικού φορέα και όχι τρίτοι δανείζοντες και δεν απαιτείται εκ μέρους τους η υποβολή ΕΕΕΣ και των σχετικών αποδεικτικών μέσων...». Περαιτέρω, στο **άρθρο 2.2.9.1** ορίζεται ότι η προκείμενη διαγωνιστική διαδικασία διεξάγεται με το σύστημα της προαπόδειξης σύμφωνα με το οποίο οι συμμετέχοντες οικονομικοί φορείς υποβάλουν το ΕΕΕΣ προς προκαταρκτική απόδειξη, ότι πληρούν τα τιθέμενα κριτήρια ποιοτικής επιλογής και ότι δεν συντρέχουν στο πρόσωπό τους οι προβλεπόμενοι λόγοι αποκλεισμού. Στο δε **άρθρο 2.2.9.2** της Διακήρυξης καθορίζονται τα αποδεικτικά έγγραφα που προσκομίζονται **μόνο** από τον προσωρινό ανάδοχο προς οριστική απόδειξη πλήρωσης των κριτηρίων ποιοτικής επιλογής και μη συνδρομής των λόγων αποκλεισμού. Ειδικώς ως προς την ζητούμενη ... προβλέπονται, πλην άλλων, τα ακόλουθα αποδεικτικά έγγραφα: «**2.2.9.2 ...B.4. Για την απόδειξη της τεχνικής ικανότητας της παραγράφου 2.2.6 οι οικονομικοί φορείς προσκομίζουν:..... γ).... δ) ... σύμφωνα με τους ν. 2518/1997 και 3707/2008 και τις συναφείς με αυτούς υπουργικές αποφάσεις...**».

23. Από τις προπαρατεθείσες διατάξεις της Διακήρυξης προκύπτει ότι οι συμμετέχοντες οικονομικοί φορείς υποχρεούνται να δηλώσουν προαποδεικτικώς, με το ΕΕΕΣ τους, ότι διαθέτουν την ζητούμενη στο άρθρο 2.2.6γ ..., ενώ μόνον ο προσωρινός ανάδοχος καλείται να υποβάλει, ... Από κανένα σημείο της Διακήρυξης δεν προκύπτει ότι πρέπει να δηλωθούν, και μάλιστα επί ποινή αποκλεισμού, ήδη με το ΕΕΕΣ, συγκεκριμένα ... που θα απαρτίζουν την ... οι δε αντίθετες αιτιάσεις της προσφεύγουσας είναι απορριπτέες ως νόμω αβάσιμες και ως μη ερειδόμενες στη Διακήρυξη. Ενόψει των ανωτέρω, η παρεμβαίνουσα προαπέδειξε προσηκόντως την πλήρωση του όρου 2.2.6γ) της Διακήρυξης, δηλώνοντας στο οικείο πεδίο του ΕΕΕΣ της ότι διαθέτει την ζητούμενη ... Περαιτέρω, οι αιτιάσεις της προσφεύγουσας, ότι η παρεμβαίνουσα δεν δύναται να έχει στην κατοχή της ... του άρθρου 2.2.9.2. B4, που να καλύπτουν και τον χρόνο υποβολής της προσφοράς της, προβάλλονται υποθετικά και αόριστα. Τούτο, διότι η προσφεύγουσα, η οποία φέρει το σχετικό βάρος αποδείξεως, στηρίζει τους ισχυρισμούς της περί μη κατοχής του επίμαχου δικαιολογητικού κατακύρωσης

από την παρεμβαίνουσα στο γεγονός ότι η τελευταία δεν δήλωσε συγκεκριμένα ... Αυτό, όμως, δεν αναιρεί ούτε προδικάζει αδυναμία υποβολής δικαιολογητικών κατακύρωσης (...) εκ μέρους της παρεμβαίνουσας, που να καταλαμβάνουν τον χρόνο υποβολής προσφοράς της, οι δε αντίθετοι ισχυρισμοί της προσφεύγουσας προβάλλονται υποθετικά και αναπόδεικτα. Κατόπιν των ανωτέρω, ο υπό εξέταση **τρίτος** λόγος της προσφυγής πρέπει να απορριφθεί ως νόμω αβάσιμος, αλλά και ως αναπόδεικτος.

24. Τέλος, με τον **τέταρτο** λόγο της προσφυγής η προσφεύγουσα προβάλλει ότι η ίδια δεν εμπίπτει σε κάποιον λόγο αποκλεισμού του άρθρου 2.2.3 για να πρέπει να αξιολογηθούν μέτρα αυτοκάθαρσης, εάν ήθελε θεωρηθεί ότι υπάρχει τέτοια κρίση στην προσβαλλόμενη απόφαση της αναθέτουσας αρχής. Επικουρικά, προβάλλει ότι τυχόν εικαζόμενη αντίθετη κρίση της αναθέτουσας αρχής είναι ανατιολόγητη και ακυρωτέα.

25. Όπως προαναφέρθηκε, με το υπ' αριθ. πρωτ. ... Πρακτικό η Επιτροπή του διαγωνισμού προέβη στον έλεγχο και την αξιολόγηση των δικαιολογητικών συμμετοχής και των τεχνικών προσφορών και εισηγήθηκε την αποδοχή των προσφορών αμφοτέρων των συμμετεχουσών και τη βαθμολόγηση των τεχνικών προσφορών τους. Στο Πρακτικό αυτό δεν διαλαμβάνεται αξιολογική κρίση περί της συνδρομής του λόγου αποκλεισμού του άρθρου 2.2.3.4 περ. στ) της Διακήρυξης σε βάρος της προσφεύγουσας εταιρείας, αλλά η Επιτροπή του διαγωνισμού αναφέρει την απάντηση της προσφεύγουσας στο Μέρος III του ΕΕΕΣ ως προς τα πρόστιμα που της έχουν επιβληθεί και επισημαίνει ότι τυχόν επαναρθρωτικά μέτρα θα αξιολογηθούν με τα δικαιολογητικά κατακύρωσης. Όπως έγινε δεκτό στο πλαίσιο της με ΓΑΚ ΕΑΔΗΣΥ 1088/2025 συναφούς προσφυγής της εταιρείας «...», τα πρόστιμα αυτά δεν συγκροτούν τον λόγο αποκλεισμού του άρθρου 2.2.3.4 περ. στ) της Διακήρυξης για τους ακόλουθους λόγους:

26. Στη Διακήρυξη, η οποία συνιστά το κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού, δεσμεύοντας αμφίδρομα την αναθέτουσα αρχή και τους συμμετέχοντες ανεπιφύλακτα σε αυτόν (ΣτΕ 2287/2022 σκ. 10, 1647/2022 σκ. 11, 1440/2022 σκ. 12, Ε.Α. 15/2021), έχει συμπεριληφθεί, πέραν των υποχρεωτικών λόγων

αποκλεισμού, και ο εξής, προβλεπόμενος στο άρθρο 73 παρ. 4 του ν. 4412/2016, δυνητικός λόγος αποκλεισμού, που καθίστανται πλέον υποχρεωτικός: «2.2.3. Λόγοι αποκλεισμού.**2.2.3.4. Αποκλείεται από τη συμμετοχή στη διαδικασία σύναψης της παρούσας σύμβασης, οικονομικός φορέας σε οποιαδήποτε από τις ακόλουθες καταστάσεις...(στ)** εάν έχει επιδείξει σοβαρή ή επαναλαμβανόμενη πλημμέλεια κατά την εκτέλεση ουσιώδους απαίτησης στο πλαίσιο προηγούμενης δημόσιας σύμβασης, προηγούμενης σύμβασης με αναθέτοντα φορέα ή προηγούμενης σύμβασης παραχώρησης που είχε ως αποτέλεσμα την **πρόωρη καταγγελία της προηγούμενης σύμβασης, αποζημιώσεις ή άλλες παρόμοιες κυρώσεις...**». Ακολουθώντας, στον όρο 2.2.3.7 της Διακήρυξης προβλέπονται, πλην άλλων, τα ακόλουθα: « 2.2.3.7. Οικονομικός φορέας που εμπίπτει σε μια από τις καταστάσεις που αναφέρονται στις παραγράφους 2.2.3.1 και 2.2.3.4, εκτός από την περ. β' αυτής, μπορεί να προσκομίζει στοιχεία, προκειμένου να αποδείξει ότι τα μέτρα που έλαβε επαρκούν για να αποδείξουν την αξιοπιστία του, παρότι συντρέχει ο σχετικός λόγος αποκλεισμού (αυτοκάθαρση). Για τον σκοπό αυτό, ο οικονομικός φορέας αποδεικνύει ότι έχει καταβάλει ή έχει δεσμευτεί να καταβάλει αποζημίωση για ζημίες που προκλήθηκαν από το ποινικό αδίκημα ή το παράπτωμα, ότι έχει διευκρινίσει τα γεγονότα και τις περιστάσεις με ολοκληρωμένο τρόπο, μέσω ενεργού συνεργασίας με τις ερευνητικές αρχές, και έχει λάβει συγκεκριμένα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα, καθώς και μέτρα σε επίπεδο ... κατάλληλα για την αποφυγή περαιτέρω ποινικών αδικημάτων ή παραπτωμάτων. Τα μέτρα που λαμβάνονται από τους οικονομικούς φορείς αξιολογούνται σε συνάρτηση με τη σοβαρότητα και τις ιδιαίτερες περιστάσεις του ποινικού αδικήματος ή του παραπτώματος. Εάν τα στοιχεία κριθούν επαρκή, ο εν λόγω οικονομικός φορέας δεν αποκλείεται από τη διαδικασία σύναψης σύμβασης. Αν τα μέτρα κριθούν ανεπαρκή, γνωστοποιείται στον οικονομικό φορέα το σκεπτικό της απόφασης αυτής.[....] Η εξέταση των, κατά τα ανωτέρω, προσκομισθέντων από τον οικονομικό φορέα στοιχείων, για τη διαπίστωση της επάρκειας ή μη των επανορθωτικών μέτρων που έλαβε και επικαλείται, θα πραγματοποιηθεί κατά το στάδιο της εξέτασης των δικαιολογητικών κατακύρωσης...».

27. Όπως συνάγεται από το όλο σύστημα ρυθμίσεών τους, τόσο η Οδηγία 2014/24/ΕΕ, όσο και ο ν. 4412/2016 και η Διακήρυξη του διαγωνισμού, αποσκοπούν στο να αποτρέψουν την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων σε οικονομικούς φορείς αμφιβόλου αξιοπιστίας και ακεραιότητας (ΕΑ ΣΤΕ 40/2019, 93/2020). Οι οικονομικοί φορείς υποχρεούνται να υποβάλουν συμπληρωμένο το ΕΕΕΣ, το οποίο αποτελεί ουσιώδες δικαιολογητικό συμμετοχής στο διαγωνισμό, επέχει θέση υπεύθυνης δήλωσης και λειτουργεί ως προκαταρκτική απόδειξη ότι ο οικονομικός φορέας που το υποβάλλει πληροί τις προϋποθέσεις συμμετοχής που καθορίζονται από τη Διακήρυξη και δεν συντρέχουν στο πρόσωπό του οι κατά περίπτωση προβλεπόμενοι λόγοι αποκλεισμού. Ειδικότερα, οι οικονομικοί φορείς υποχρεούνται να παράσχουν όλες τις αναγκαίες πληροφορίες, δηλώνοντας τα σχετικά πραγματικά γεγονότα και στοιχεία, δυνάμενα να στοιχειοθετήσουν λόγους αποκλεισμού, προκειμένου η αναθέτουσα αρχή να διαπιστώσει εν τέλει, εάν συντρέχει ή όχι λόγος αποκλεισμού τους από την τρέχουσα διαγωνιστική διαδικασία (ΕΑ ΣΤΕ 204/2019, 117/2019, πρβλ. ΕΑ 237/2019). Με τον τρόπο αυτόν διασφαλίζεται η αρχή της διαφάνειας και της ίσης μεταχειρίσεως των διαγωνιζομένων, ενώ ταυτόχρονα παρέχεται σε όλους τους υποψηφίους, επί ίσοις όροις, η δυνατότητα να θέσουν υπ' όψιν της αναθέτουσας αρχής ή φορέα όλα τα στοιχεία (λήψη επανορθωτικών μέτρων, λήξη περιόδου αποκλεισμού κλπ.), τα οποία, κατά την άποψή τους, αίρουν τον λόγο αποκλεισμού (πρβλ. Δ.Ε.Ε. απόφαση της 3.10.2019, Delta κλπ., C-267/18, ΕΥ:C:2019:826, σκ. 36, ΕΑ ΣΤΕ 93/2020, ΣΤΕ 1671/2022).

28. Ακόμη, με το **άρθρο 19 του ν. 5218/2025**, με έναρξη ισχύος την 14/7/2025, προστέθηκε στον ν. 4412/2016 το άρθρο 202^Α με το ακόλουθο περιεχόμενο *«Άρθρο 202^Α. Κυρώσεις ήσσονος αξίας. Κυρώσεις των άρθρων 206, 207, 208, 213, 218, 219 και 220, συνολικού ύψους που δεν ξεπερνά τις δύο εκατοστιαίες μονάδες (2%), επί της αξίας της σύμβασης στο πλαίσιο της οποίας επιβλήθηκαν για την πλημμελή εκτέλεση απαίτησης σε οικονομικό φορέα δεν θεωρούνται σοβαρή πλημμέλεια για την εφαρμογή της περ. στ) της παρ. 4 του άρθρου 73, εφόσον ο οικονομικός φορέας έχει εξοφλήσει το σύνολο του ποσού στην αναθέτουσα αρχή, εκτός αν η αναθέτουσα αρχή κρίνει διαφορετικά. Η παράλειψη της δήλωσης των παραπάνω κυρώσεων στο*

Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης δεν λαμβάνεται υπόψη για την εφαρμογή της περ. ζ) του άρθρου 73, εκτός αν ζητηθεί η συμπερίληψή τους από την αναθέτουσα αρχή ή τον αναθέτοντα φορέα. Για τον υπολογισμό των δύο εκατοστιαίων μονάδων (2%) του πρώτου εδαφίου δεν υπολογίζονται οι κυρώσεις για τις οποίες τα επανορθωτικά μέτρα που έλαβαν οι οικονομικοί φορείς έχουν κριθεί επαρκή από την αρμόδια Επιτροπή της παρ. 9 του άρθρου 73». Συνεπώς, με την ανωτέρω ρύθμιση προβλέπεται πλέον ρητώς ότι οι κυρώσεις των άρθρων 206, 207, 208, 213, 218, 219 και 220, συνολικού ύψους που δεν ξεπερνά το 2% επί της αξίας της σύμβασης στο πλαίσιο της οποίας επιβλήθηκαν δεν θεωρούνται σοβαρή πλημμέλεια για την εφαρμογή της περ. στ' της παρ. 4 του άρθρου 73 του ν. 4412/2016.

29. Κατόπιν των ανωτέρω, από την επισκόπηση των στοιχείων του φακέλου γίνονται δεκτά τα ακόλουθα: Η προσφεύγουσα εταιρεία «...», στο ΕΕΕΣ που υπέβαλε (βλ. ηλεκτρονικό αρχείο με τίτλο «...pdf») και συγκεκριμένα στο Μέρος ΙΙΙ, Γ' αυτού και στο ερώτημα «Πρόωρη καταγγελία, αποζημιώσεις ή άλλες παρόμοιες κυρώσεις. Έχει υποστεί ο οικονομικός φορέας πρόωρη καταγγελία προηγούμενης δημόσιας σύμβασης, προηγούμενης σύμβασης με αναθέτοντα φορέα ή προηγούμενης σύμβασης παραχώρησης, ή επιβολή αποζημιώσεων ή άλλων παρόμοιων κυρώσεων σε σχέση με την εν λόγω προηγούμενη σύμβαση;» απάντησε καταφατικά (Ναι) και δήλωσε επί λέξει τα ακόλουθα:

«**1.** Εις βάρος της εταιρείας μας και συγκεκριμένα δυνάμει της με αρ. πρωτ. ... ΑΔΑ: ... Απόφασης και ημερομηνία κοινοποίησης μας μέσω email στις 12/05/2025 του ... είχε επιβληθεί ποινική ρήτρα ύψους ποσοστού 2%, ήτοι ποσού επτακοσίων σαράντα ενός ευρώ και ογδόντα τριών λεπτών (741,83€) άνευ ΦΠΑ, λόγω παρεκκλίσεων των παρεχόμενων ... από τους όρους της Σύμβασης και της υπ' αριθμ. ... Διακήρυξης. Αναφέρουμε ότι δεν θεωρείται ότι αποτελούν σοβαρή ή επαναλαμβανόμενη πλημμέλεια κατά την εκτέλεση ουσιώδους απαίτησης στο πλαίσιο προηγούμενης δημόσιας σύμβασης, αλλά ήσσονος σημασίας γεγονότα, όπως εξάλλου προκύπτει και από το περιεχόμενο των σχετικών αποφάσεων στις οποίες ρητώς αναφέρεται ότι δεν επηρεάστηκε η ..., αλλά και από το ύψος της ποινής που είναι ιδιαιτέρως χαμηλό.

2. Εις βάρος της εταιρείας μας και συγκεκριμένα δυνάμει της με αρ. πρωτ. ... ΑΔΑ: ... Απόφασης και ημερομηνία κοινοποίησης μας μέσω email στις 12/05/2025 του ... είχε επιβληθεί ποινική ρήτρα ύψους ποσοστού 2%, ήτοι ποσού επτακοσίων σαράντα ενός ευρώ και ογδόντα τριών λεπτών (741,83€) άνευ ΦΠΑ, λόγω παρεκκλίσεων των παρεχόμενων ... από τους όρους της Σύμβασης και της υπ' αριθμ. ... Διακήρυξης. Αναφέρουμε ότι δεν θεωρείται ότι αποτελούν σοβαρή ή επαναλαμβανόμενη πλημμέλεια κατά την εκτέλεση ουσιώδους απαίτησης στο πλαίσιο προηγούμενης δημόσιας σύμβασης, αλλά ήσσονος σημασίας γεγονότα, όπως εξάλλου προκύπτει και από το περιεχόμενο των σχετικών αποφάσεων στις οποίες ρητώς αναφέρεται ότι δεν επηρεάστηκε η ..., αλλά και από το ύψος της ποινής που είναι ιδιαιτέρως χαμηλό.

3. Εις βάρος της εταιρείας μας και συγκεκριμένα δυνάμει της με αρ. πρωτ. ... ΑΔΑ: ... Απόφασης και ημερομηνία κοινοποίησης μας μέσω email στις 12/05/2025 του ... είχε επιβληθεί ποινική ρήτρα ύψους ποσοστού 1%, ήτοι ποσού τριακοσίων εβδομήντα ευρώ και ενενήντα δύο λεπτών (370,92€) άνευ ΦΠΑ., λόγω παρεκκλίσεων των παρεχόμενων ... από τους όρους της Σύμβασης και της υπ' αριθμ. ... Διακήρυξης. Αναφέρουμε ότι δεν θεωρείται ότι αποτελούν σοβαρή ή επαναλαμβανόμενη πλημμέλεια κατά την εκτέλεση ουσιώδους απαίτησης στο πλαίσιο προηγούμενης δημόσιας σύμβασης, αλλά ήσσονος σημασίας γεγονότα, όπως εξάλλου προκύπτει και από το περιεχόμενο των σχετικών αποφάσεων στις οποίες ρητώς αναφέρεται ότι δεν επηρεάστηκε η ..., αλλά και από το ύψος της ποινής που είναι ιδιαιτέρως χαμηλό...».

30. Από το περιεχόμενο των ανωτέρω καθίσταται σαφές ότι η προσφεύγουσα εταιρεία δήλωσε στο οικείο πεδίο του ΕΕΕΣ της τρεις (3) επιβληθείσες σε βάρος της κυρώσεις, ύψους 2% οι δύο πρώτες και 1% η τρίτη από αυτές επί του μηνιαίου συμβατικού τιμήματος, οι οποίες της επιβλήθηκαν στο πλαίσιο της με αριθ. ... Διακήρυξης με αναθέτουσα αρχή το ... Σύμφωνα με τα γενόμενα δεκτά στις αμέσως προηγούμενες σκέψεις, τα ανωτέρω πρόστιμα δεν συγκροτούν τον λόγο αποκλεισμού του άρθρου 73 παρ. 4 περ. στ' του ν. 4412/2016 και του άρθρου 2.2.3.4 περ. στ) της Διακήρυξης. Αυτό, διότι πρόκειται για ήσσονος αξίας πρόστιμα, τα οποία λόγω ποσού (741,83€ τα δύο

πρώτα, και 370,92€ το τρίτο) αντιστοιχούν σε ποσοστό μικρότερο του 2% της συνολικής αξίας της σύμβασης στο πλαίσιο της οποίας επιβλήθηκαν [ειδικότερα: ποσό σύμβασης 1.103.848,14€, και άρα όλα τα πρόστιμα μαζί αντιστοιχούν σε μόλις 0,17% του ποσού της σύμβασης στο πλαίσιο της οποίας επιβλήθηκαν]. Συνεπώς, συνεκτιμωμένης και της πρόβλεψης του άρθρου 202^Α του ν. 4412/2016, όπως αυτό προστέθηκε με το άρθρο 19 του ν. 5218/2025, τα πρόστιμα αυτά δεν θεωρούνται σοβαρή πλημμέλεια για την εφαρμογή της περ. στ' της παρ. 4 του άρθρου 73 του ν. 4412/2016. Ακόμη, από το σώμα των πράξεων επιβολής προστίμου προκύπτει ότι η εκεί αναθέτουσα αρχή παρέλαβε τις ... , τις οποίες έκρινε ικανοποιητικές, αναφέροντας επί λέξει ότι «... οι αναφερόμενες παρεκκλίσεις δεν επηρεάζουν την καταλληλότητα των παρεχόμενων ... ή παραδοτέων σύμφωνα με το από 28-02-2025 Πρωτόκολλο Προσωρινής Παραλαβής της αρμόδιας Επιτροπής και συνεπώς οι τελευταίες μπορούν να καλύψουν τις σχετικές ανάγκες της ...». Επιπρόσθετα, τα τρία αυτά πρόστιμα επιβλήθηκαν στο πλαίσιο της ίδιας σύμβασης και η παρεμβαίνουσα έλαβε γνώση του περιεχομένου τους κατά την ίδια ημερομηνία, ώστε δεν δύναται να θεωρηθεί ότι εμπίπτουν στην έννοια της «επαναλαμβανόμενης» πλημμέλειας. Ενόψει όλων των ανωτέρω, στην προκειμένη περίπτωση τα δηλωθέντα πρόστιμα της προσφεύγουσας δεν συγκροτούν τον λόγο αποκλεισμού του άρθρου 2.2.3.4 περ. στ' της Διακήρυξης, και επομένως η τελευταία δεν υπείχε υποχρέωση δήλωσης επανορθωτικών μέτρων. Υπό τα δεδομένα αυτά, νομίμως έγινε δεκτή η προφορά της προσφεύγουσας και ο υπό εξέταση τέταρτος λόγος της προσφυγής πρέπει να γίνει δεκτός ως βάσιμος.

31. Κατόπιν των ανωτέρω, η προδικαστική προσφυγή πρέπει να γίνει δεκτή σύμφωνα με το σκεπτικό της παρούσας, και να ακυρωθεί η προσβαλλόμενη απόφαση της αναθέτουσας αρχής κατά το μέρος που έκανε δεκτή την προσφορά της παρεμβαίνουσας εταιρείας «...». Η παρέμβαση πρέπει να απορριφθεί. Να οριστεί η επιστροφή του καταβληθέντος παραβόλου της προσφεύγουσας (άρθρο 363 του ν. 4412/2016).

Για τους λόγους αυτούς

Αριθμός απόφασης: 1324 /2025

Δέχεται την προδικαστική προσφυγή σύμφωνα με το σκεπτικό.

Απορρίπτει την παρέμβαση.

Ακυρώνει την προσβαλλόμενη απόφαση της αναθέτουσας αρχής σύμφωνα με το σκεπτικό και συγκεκριμένα κατά το μέρος που έκανε δεκτή την προσφορά της παρεμβαίνουσας εταιρείας «...».

Ορίζει την επιστροφή του καταβληθέντος παραβόλου της προσφεύγουσας.

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στις 4 Σεπτεμβρίου 2025 και εκδόθηκε στις 24 Σεπτεμβρίου 2025, στην Αθήνα.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΕΛΕΝΗ ΣΒΟΛΟΠΟΥΛΟΥ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΔΕΜΙΡΤΖΗΟΓΛΟΥ